

Lehdistötiedote

Luxemburg, 30. marraskuuta 2020

EU:n pankkialan kriisinratkaisu: vuotta 2019 koskevat riski-ilmoitukset ovat asianmukaisia, mutta EU:n tarkastajat tuovat esiin mahdollisia tulevia riskejä

Yhteinen kriisinratkaisumekanismi on EU:n järjestelmä, jonka avulla kaatuvien pankkien likvidaatio hoidetaan hallitusti pankkiunionissa. Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on velvollisuus raportoida joka vuosi mekanismin rahoitusriskeistä varsinkin siltä osin kuin ne johtuvat mekanismiin liittyvistä oikeudenkäynneistä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on raportoinut varainhoitovuoden 2019 osalta ehdollisista vastuista, jotka liittyvät meneillään oleviin oikeusriitoihin. Tarkastajat kuitenkin kiinnittävät huomiota mahdollisiin taloudellisiin seuraamuksiin, jotka koskevat eräitä sittemmin saatuja tuomioistuinten päätöksiä ja eräitä uusia oikeusriitoja.

Yhteisen kriisinratkaisumekanismiin tavoitteena on hallita kaatuvan pankin likvidaatio niin, että kielteiset vaikutukset reaaliatalouteen ja veronmaksajiin ovat mahdollisimman pieniä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on mekanismin keskeinen toimija yhdessä Euroopan komission, neuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa. Kriisinratkaisua koskeva oikeudellinen kehys on suhteellisen uusi, ja sen myötä on syntynyt mutkikas ja erityislaatuinen oikeudellisten kysymysten kenttä, jossa ei ole käytettävissä ennakkopäätöksiä. EU:n ja kansallisissa tuomioistuimissa on tällä hetkellä meneillään useita oikeusriitoja, jotka koskevat yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annettua asetusta.

Ehdolliset vastuut ja varaukset kuvaavat toimijaan kohdistuvaa taloudellista riskiä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti vuodelta 2019 ehdolliset vastuut, joiden määrä oli 2 047 miljoonaa euroa. Komissio ja neuvosto eivät sen sijaan ilmoittaneet lainkaan ehdollisia vastuita. Oikeudenkäynneissä, joihin kriisinratkaisuneuvoston raportoimat ehdolliset vastuut liittyvät, on kyse siitä, että vakaussmaksut, joita pankkien on suoritettava yhteisen kriisinratkaisurahaston rahoittamiseksi etukäteen (ennakolliset vakaussmaksut), on riitautettu. Sellaisia mahdollisia resurssien siirtymisiä poispäin, jotka liittyisivät kriisinratkaisupäätöksiin itseensä, ei kuitenkaan ole todettu, sillä yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja komissio ovat pitäneet tätä mahdollisuutta kaukaisena. Tarkastajat eivät löytäneet evidenssiä, joka olisi ollut ristiriidassa tämän arvioinnin kanssa.

Lehdistötiedotteessa esitetään yhteisen kriisinratkaisumekanismiin ehdollisia vastuita koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

”Yhteisen kriisintarkastusneuvoston ilmoitukset rahoitusriskeistä vuodelta 2019 olivat asianmukaisia”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Rimantas Šadžius. ”Mutta eräät äskettäin saadut tuomiot ja uudet oikeusriidat saattavat aiheuttaa uusia rahoitusriskejä. Tällaisten riskien huomioon ottaminen on sen periaatteen mukaista, että julkista rahaa hallinnoidaan asianmukaisesti ja huolellisesti. Siksi suositamme, että yhteinen kriisintarkastusneuvosto arvioi riskinsä huolellisesti uudelleen vuoden 2020 tilinpäätöksessä.”

EU:n tuomioistuimet ovat viime aikoina antaneet useita kriisintarkastukseen liittyviä tuomioita. Näiden tuomioiden vuoksi tarkastajat totesivat, että yhteisen kriisintarkastusneuvoston on arvioitava uudelleen kaikki meneillään olevat ja uudet oikeudenkäynnit, joiden aiheena on kriisintarkastusrahastoon maksettavien ennakkolisten vakaussmaksujen laskeminen. Erityisesti on pantava merkille unionin yleisen tuomioistuimen tuomio, jonka mukaan laskentamenetelmää koskeva oikeudellinen kehys oli osittain lainvastainen. Koska jotkin kanteet on annettu kriisintarkastusneuvostolle tiedoksi vasta äskettäin, myös ne olisi otettava huomioon vuoden 2020 tilinpäätöksessä, toteavat tarkastajat.

Useimmat vireillä olevat oikeusriidat, jotka liittyvät pankkien kriisintarkastukseen EU:n ja kansallisella tasolla, liittyvät Banco Popular Espanjolan kriisintarkastukseen vuonna 2017. Kantajat vaativat, että yhteisen kriisintarkastusneuvoston kriisintarkastusmääräys sekä komission päätös, jolla se tuki määräystä, kumotaan. Lisäksi unionin tuomioistuimissa on nostettu kolme kannetta, jotka liittyvät Latviaan sijoittautuneisiin pankkeihin PNB Banka ja ABLV (viimeksi mainitun osalta kyse on kahdesta pankista). Kanteissa vaaditaan, että yhteisen kriisintarkastusneuvoston päätökset, joiden mukaan kriisintarkastukseen ei ryhdytty, kumotaan. Eräät kantajat ovat väittäneet, että sovellettava oikeudellinen kehys on lainvastainen ja että EU:n on maksettava niille vahingonkorvausta. Tätä taustaa vasten tarkastajat suosittavat, että yhteinen kriisintarkastusneuvosto ja komissio ottavat lopullisissa tilinpäätöksissään huomioon kaikki oikeusriidat sekä kaikki tiedot sellaisista tapauksista, joiden lopputuloksena voisi olla resurssien siirtyminen.

Taustatietoja

EU:n tuomioistuimissa oli 15. kesäkuuta 2020 vireillä 107 oikeudenkäyntiä, jotka liittyivät kriisintarkastuspäätöksiin tai kriisintarkastuksen aloittamatta jättämistä koskeviin päätöksiin. Lisäksi seitsemän vireillä olevaa tapausta liittyi periaatteeseen, jonka mukaan velkojat ja osakkeenomistajat eivät saa jäädä kriisintarkastuksessa huonompaan asemaan kuin mikä heidän kohtelunsa olisi maksukyvyttömyysmenettelyssä. Yhteiseen kriisintarkastusrahastoon suoritettavia ennakkollisia vakaussmaksuja koski 23 tapausta. Lisäksi kriisintarkastusneuvostolle ilmoitettiin 2 112 kansallisen tason tapausta.

Tässä tarkastuskertomuksessa käsitellään yksinomaan ehdollisia vastuita, jotka johtuvat siitä, että yhteinen kriisintarkastusneuvosto, Euroopan komissio ja neuvosto ovat suorittaneet yhteistä kriisintarkastusmekanismia koskevan asetuksen mukaisia tehtäviään varainhoitovuoden 2019 osalta. Kertomus on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Lehdistö – yhteydenotot:

Claudia Spiti – sähköposti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547